

opusdei.org

La mostra d'agraïment més gran

Pere demana com i quant perdonar; Jesús capgira la pregunta i li ensenya a deixar-se perdonar... com el fill pròdig, que va tornar a ser fidel, de la manera en què podia ser-ho: confiant.

13/03/2024

Pere està a punt de donar peu a Jesús perquè expliqui una paràbola sorprenent. Com de costum, sense

pèls a la llengua, es llança a preguntar quantes vegades ha de perdonar el seu germà. I, per no posar-ho gaire difícil al Senyor, es mostra disposat a fer-ho, fins i tot, set vegades, el nombre que a la Bíblia indica plenitud, abundància. Andreu observa l'escena entre divertit i curiós. Coneix el seu germà i no s'acaba d'acostumar a la seva espontaneïtat. Tanmateix, acabarà agraint l'audàcia de Pere, perquè serà l'ocasió d'escoltar dels llavis del Mestre una paràbola que és alhora tendra i tràgica, però precisament per això profundament esperançadora. Jesús desbordarà amb sobreabundància divina les previsions més optimistes de l'atreviment de Pere.

Aixafat pels deutes

L'escena la narra només sant Mateu i té tota la frescor de qui coneix bé les monedes i el seu valor. Un rei

decideix arreglar comptes amb els seus servents. Ple de pànic, es presenta davant seu un servent que li deu deu mil talents. Amb raó l'aclapara el seu deute, i només s'atreveix a demanar una pròrroga. Tanmateix, la bondat del seu senyor el sorprèn: «compadit d'ell, el senyor deixà lliure aquell subordinat i li va perdonar el deute» (*Mt 18, 27*). Li perdona tot i de cop. El servent no hauria estat mai capaç de somiar una cosa així. Atordit, abandona el lloc sense acabar d'assimilar tanta magnanimitat.

Però el seu desconcert es trasllada, amplificat, als qui atensem el relat de Jesús. Si la reacció de l'amo era sorprenent, encara ho és més l'actitud d'aquest servent amb un company que troba casualment, després d'estar amb el rei: «L'agafà i l'escanyava dient: “Paga'm el que em deus”» (*Mt 18, 28*). Incapaç de reconèixer en les súpliques del seu

company les que ell mateix ha pronunciat fa uns instants, es mostra inflexible i exigeix el que li correspon. No és capaç de perdonar una cosa que, comparat amb el que a ell se li ha condonat, és una misèria.

Quin és el motiu d'aquesta insensibilitat que li impedeix actuar com el seu rei? Potser el que el passa és que no s'ha deixat perdonar veritablement. Li continua pesant el seu deute. No aconsegueix ser un servent fidel al seu senyor perquè no ha descobert l'amor i l'alegria de qui l'ha perdonat. No aconsegueix oblidar la fortuna que devia; no li cap al cor un regal tan gran. Potser tem que tanta bondat el *persegueixi* en el futur. Deu mil talents són seixanta milions de denaris. Un jornaler hauria de treballar cent seixanta mil anys per aconseguir assolir aquesta quantitat...

Omplir el cel d'alegria

Per bussejar a l'oceà de la llibertat divina, per comprendre una mica per què podem considerar que Déu és tan feliç quan deixem que ens perdoni, necessitem la llum de l'Esperit Sant. Només així podem entendre com és possible que en el cel hi hagi «més alegria per un sol pecador que es converteix que no pas per noranta-nou justos que no necessiten convertir-se» (*Lc 15, 7*). Sant Tomàs explica que «a Déu li correspon més per la seva bondat infinita utilitzar la misericòrdia i el perdó per castigar. De fet, el perdó convé a Déu per la seva naturalesa, mentre el càstig és a causa dels nostres pecats».^[1] Ofèn a Déu — podem dir: li dol— el mal que ens fem. Jesús pateix i s'apropia tota la culpa que mereixem; ens neteja amb la seva sang (cf. *Ap 7,14*) i ens revesteix amb la seva persona (cf. *Ga 3, 27*).

El Senyor, considerava sant Josepmaria, «ens parla dels nostres pecats, dels nostres errors, de la nostra manca de generositat: però és per deslliurar-nos-en, per prometre'ns la seva Amistat i el seu Amor. La consciència de la nostra filiació divina dona alegria a la nostra conversió: ens diu que ja tornem a la casa del Pare».^[2] Es podria dir que la nostra conversió és deixar que Déu es pugui portar amb nosaltres com el Pare que és. Per això «la mostra més gran d'agraïment a Déu» consisteix a «estimar apassionadament la nostra condició de fills seus».^[3]

En alguna ocasió, el Papa Francesc s'ha referit a una llegenda sobre sant Jeroni. S'explica que després d'haver passat molts anys traduint la Bíblia al llatí, estava celebrant la nit de Nadal a la gruta de Betlem i se li va aparèixer el Nen Jesús, que li va demanar un regal pel seu aniversari.

Sant Jeroni va començar a enumerar possibles obsequis, però el Nen no es quedava satisfet amb cap. Sant Jeroni li va preguntar llavors què era el que volia, i Jesús li va respondre:

«dona'm els teus pecats». Aquest és, en certa manera, el millor regal que li podem fer. L'únic que és exclusivament nostre, el que porta la nostra «denominació d'origen». I si li lliurem els nostres pecats, deixen llavors de pesar-nos; deixen d'enverinar la nostra vida. «Els vostres pecats són com l'escarlata, però podrien ser blancs com la neu; són vermells com el carmí, però podrien ser com la llana» (Is 1, 18).

La fidelitat de demanar perdó

En una de les seves cartes pastorals, el Pare situa el fonament de la nostra fidelitat en la de Déu. «La fe en la fidelitat divina dona força a la nostra esperança, malgrat que la nostra debilitat personal ens porti de

vegades a no ser del tot fidels, en les coses petites i, potser, alguna vegada, en les grans. Llavors, la fidelitat consisteix a recórrer —amb la gràcia de Déu— el camí del fill pròdig (cf. *Lc* 15, 11-32)». ^[4]

Per què es pot dir que aquest camí de tornada és part de la nostra fidelitat? Potser perquè en demanar perdó acceptem precisament que som pecadors, que necessitem ser salvats. Ignorar el mal que hi ha en nosaltres comportaria quedar-nos tancats a la presó de les nostres flaqueses. Però Déu ha establert un sagrament que beneeix i fa possible el nostre camí de tornada, la nostra curació.

El simple fet —de vegades, no tan simple— de tornar a casa significa ja estimar Déu d'una manera molt especial. Li demostrem que creiem fermament que és bo i fidel, i li demanem que ens torni a donar el que vam trencar, perquè lluny d'ell

s'hi està molt malament. Ens atrevim fins i tot a demanar-li un do encara més gran que el que havíem perdut. Deixem que ens estimi, tot i que no ho mereixem. I, per si no fos prou, sabem que potser no serà l'última vegada que ens allunyem. Però acceptem recórrer de tornada aquest camí sempre que sigui necessari, amb promptitud i amb alegria, encomanant-nos de la de qui ens espera en arribar a casa... o fins i tot abans d'arribar-hi, perquè Déu no té *paciència* per esperar assegut. En deixar que ens perdoni, acceptem viure en deute, i agraïm que ell sigui el nostre fiador.

Un cop hàgim tornat, la fidelitat exigirà «romandre en vigília contínua, perquè no es pot confiar en les nostres pobres forces».^[5] Triar-lo a ell suposa lluita, però acceptar la lluita engendra llibertat. I, «amb l'ajuda de Déu, podem ser fidels, avançar en el camí de la identificació

amb Jesucrist: que les nostres maneres de pensar, d'estimar, de veure les persones i el món, siguin més i més les seves, mitjançant un començar i recomençar permanents». ^[6]

Primer Déu

En alguns països d'Hispanoamèrica s'utilitza una expressió per manifestar la submissió dels nostres plans als de Déu, anàloga a la fórmula clàssica *Deo volente*, o també «si Déu vol». Se sol dir, per exemple: «*primer Déu*, demà aniré a visitar la meva mare». Deixar-se perdonar és precisament permetre que el Senyor passi en primer lloc: prendre la iniciativa. És acceptar que ens guanyi en l'amor, i precisament així, correspondre-li amb un amor agraït i a la seva mida.

«La vocació cristiana, en totes les seves expressions particulars, és crida de Déu a la santedat. Crida de

l'amor de Déu al nostre amor, en una relació en la qual precedeix sempre la fidelitat divina: El Senyor és fidel (2 Te 3, 3; cf. 1 Co 1, 9)». ^[7] Per això, s'entén molt bé que la nostra fidelitat no sigui res més que «una resposta a la fidelitat de Déu. Déu que és fidel a la seva paraula, que és fidel a la seva promesa». ^[8] Pere pregunta com i quant perdonar. Jesús capgira la pregunta i li ensenya a deixar-se perdonar. Primer Déu. Si volem estimar Déu, ser-li fidels, repartir el seu amor i perdonar els que ens ofenen, hem d'aprendre a deixar que obri en nosaltres la seva fidelitat a si mateix, a la seva aliança eterna.

El fill pròdig va redescobrir que l'únic que l'estimava de veritat era a la llar que havia abandonat. Va tornar a confiar en la fidelitat del seu pare; va tornar a ser fidel, de la manera en què podia ser-ho: confiant (*con-fidens*). Tots els que havien gaudit amb les seves riqueses

l'havien abandonat, però el seu pare continuava sent el seu pare. Ja no mereixia ser anomenat fill seu, es deia a si mateix. En realitat, no ho havia *merescut* mai, perquè els dons no es mereixen. Del que es tractava era de permetre que el seu pare continués sent el que sempre havia estat: un pare orgullós dels seus fills. I malgrat que gairebé tot això se li escapava, es va atrevir a tornar; es va atrevir a demanar perdó, perquè entreveia les entranyes de misericòrdia del seu pare, tot i que no s'imaginava fins a quin punt era estimat.

«Què vol dir construir la casa sobre roca?», es preguntava Benet XVI en una ocasió. «Construir sobre roca vol dir, abans que res, construir sobre Crist i amb Crist (...). Vol dir construir amb Algú que, tot i que ens coneix millor que nosaltres mateixos, ens diu: “Ets tan preciós per a mi, tan valuós i estimat” (Is 43, 4). Vol dir

construir amb Algú que sempre és fidel, encara que nosaltres fallem en la fidelitat, perquè ell no es pot negar a si mateix (cf. 2 *Tm* 2, 13). Vol dir construir amb Algú que s'inclina constantment sobre el cor ferit de l'home, i diu: "Jo no et condemno. Ves-te'n, i d'ara endavant no pequis més" (cf. *Jn* 8, 11). Vol dir construir amb Algú que des de dalt de la creu estén els braços per repetir per tota l'eternitat: "Jo dono la meva vida per tu, home, perquè t'estimo"». ^[9]

Perdonar els nostres deutors

A la pregunta de Pere sobre els «termes i les condicions» del perdó, Jesús li parla d'un rei que no en posa cap: perdona, i ja està. Només des d'un perdó així, només des del perdó de Déu, som capaços d'estimar nosaltres mateixos «fins a l'extrem» (*Jn* 13, 1). Perdonar els altres pot comportar de vegades una fidelitat heroica i extrema al missatge diví

d'amor incondicional a tots els homes. És reconèixer en l'altre un do de Déu, com sant Pau, que escrivia als efesis: «no em canso de donar gràcies per vosaltres i us tinc presents en les meves pregàries» (*Ef* 1, 16).

Si volem ser fidels, el millor és pensar, gaudir i donar-nos suport en la fidelitat de Déu. «A mesura que anem avançant en la vida espiritual, seguint els impulsos de l'Esperit, que s'endinsa en el més íntim de Déu, pensem en la dolçor del Senyor, que bo que és en si mateix. Demanem també, amb el salmista, gaudir de la dolçor del Senyor, contemplant, no el nostre cor, sinó el seu temple, dient amb el mateix salmista: Quan la meva ànima s'angoixa, et recordo».

[10]

Cadascú demanarà perdó com pugui, però Déu respon sempre en gran, personalitzant el seu afecte amb

cadascú. Així volem perdonar nosaltres, no de manera automàtica i freda. L'actitud del pare del fill pròdig és tot un programa per aprendre a fer-ho. Davant de les paraules del seu fill, tan dures amb si mateix, el pare l'interromp, amb una ganyota que sense dir res ho diu tot: «Però fill, quines coses que dius...». Al pare no li interessa aquell discurs, tan solemne, tan desenganxat de la realitat del seu amor. Ell només veu el seu fill, desvalgut, famolenc, i que ha tornat.

Davant de la reacció del pare, venen a la memòria aquelles paraules de Jesús sobre els servents fidels que esperaven vigilant el seu amo: «Us asseguro que [l'amo] se cenyirà, els farà seure a taula i es posarà a servir-los» (*Lc 12, 37*). Si això ja és insòlit, l'actitud del pare aquí ho és encara més, perquè el fill l'ha menyspreat, se n'ha allunyat i ha dilapidat la seva herència. I, per si no fos prou, el pare

l'omple de regals, de música, de festa, i li ofereix un vedell gras. Jesús no estalvia detalls en la seva narració: el pare se li llança al coll i l'abraça, malgrat l'olor dels porcs que havia estat cuidant. L'ha estat esperant sempre, no l'ha oblidat en cap moment i no el vol tornar a perdre.

La Mare de Déu no va haver de demanar mai perdó a Déu, però era molt conscient que la seva fidelitat estava fundada en la roca de l'Amor de Déu per ella. No es va atribuir mai els mèrits de la seva fidelitat:

«perquè el Totpoderós obra en mi meravelles» (*Lc 1, 49*). D'alguna manera intuïa que li havia estat anticipada la gràcia de la passió i la mort del seu Fill per preservar-la del pecat. També ella sentia un deute infinit, però el deute no l'aixafava: l'omplia d'agraïment i, per tant, de fidelitat. Per això va ser capaç de perdonar-nos que clavéssim el seu

Fill a la Creu. I d'acollir-nos, com un regal de Déu.

Diego Zalbidea – Carlos Ayxelà

[1] Sant Tomàs d'Aquino, *Suma Teològica* II-II, q.21, a.2, c.

[2] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, núm. 64.

[3] Sant Josepmaria, *Forja*, núm. 333.

[4] F. Ocáriz, Carta pastoral, 19.III.2022, núm. 2.

[5] Sant Josepmaria, *Carta 28.III.1973*, núm. 9.

[6] F. Ocáriz, Carta pastoral, 19.III.2022, núm. 3.

[7] *Ibídem*, núm. 3.

[8] Francesc, Homilia, 15.IV.2020.

[9] Benet XVI, trobada amb els joves a Cracòvia-Blonia, 27.V.2006.

[10] Sant Bernat, Sermó 5 sobre diverses matèries, 4-5, a: *Opera omnia*, edició cistercenca, 6,1 [1970] 103-104.

Photo: Jackson David, Unsplash

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/la-mostradagraiment-mes-gran-perdo-confianca/](https://opusdei.org/ca/article/la-mostradagraiment-mes-gran-perdo-confianca/)
(05/04/2025)